

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การออกใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตร
แก่บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ กษ ๒๓๐๑/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า โดยที่มาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้การขอรับใบอนุญาต เป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับสำหรับบุคคลธรรมดาต้องมี คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนด ได้แก่ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ ไม่เป็น บุคคลล้มละลาย ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่าง ถูกพักใช้ใบอนุญาต และไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตแต่เวลาได้ล่วงพ้น มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี โดยมีข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย FENGLIN ZHU ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา สัญชาติจีน ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ ตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรสำหรับกระบวนการผลิตไม้สดด้วยก๊าซซัลเฟอร์ ไดออกไซด์เป็นมาตรฐานบังคับ พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่เมื่อได้พิจารณาคำขอพร้อมด้วยเอกสารหรือหลักฐาน ประกอบการขอรับใบอนุญาต ประกอบกับได้พิจารณาคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลธรรมดา ที่สามารถขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่งแล้วก็ได้กำหนดคุณสมบัติว่า ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยเท่านั้นจึงจะสามารถขอรับใบอนุญาต ดังกล่าวได้ ดังนั้น สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) จึงขอหารือว่า มกอช. จะสามารถออกใบอนุญาตเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับภายใต้พระราชบัญญัติ มาตรฐานสินค้าเกษตรฯ ให้แก่บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานมาตรฐาน สินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานมาตรฐานสินค้า เกษตรและอาหารแห่งชาติ) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

เมื่อได้พิจารณามาตรา ๒๐^๑ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้บัญญัติให้ ในกรณีที่มิมีกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานบังคับสำหรับสินค้าเกษตรใด ห้ามผู้ใดผลิต ส่งออก หรือนำเข้า

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๕/๕ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

“มาตรา ๒๐ ในกรณีที่มิมีกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานบังคับสำหรับสินค้าเกษตรใด ห้ามผู้ใดผลิต ส่งออก หรือนำเข้าซึ่งสินค้าเกษตรนั้น เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้า แล้วแต่กรณี ซึ่งสินค้าเกษตรนั้นจากสำนักงานหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่สำนักงานมอบหมาย

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตามวรรคสองจะกำหนดขนาดหรือลักษณะของกิจการของผู้ผลิตให้ได้รับยกเว้น ไม่ต้องได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งก็ได้

ซึ่งสินค้าเกษตรที่มีกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานบังคับ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าซึ่งสินค้าเกษตรจากสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ มกอช. มอบหมาย โดยการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งข้อ ๒^๒ แห่งกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดให้เมื่อ มกอช. ได้รับคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้ตรวจสอบคำขอรับใบอนุญาตและเอกสารหรือหลักฐาน รวมทั้งคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตให้เป็นไปตามมาตรา ๒๑^๓ แห่งพระราชบัญญัติ มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตที่เป็นบุคคลธรรมดา ไว้ว่า ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ และต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ได้แก่ ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต และไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตแต่เวลาได้ล่วงพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่า สองปี และข้อ ๓^๔ แห่งกฎกระทรวงดังกล่าวได้กำหนดให้ในกรณีที่ มกอช. ตรวจสอบแล้วเห็นว่า คำขอรับ ใบอนุญาตและเอกสารหรือหลักฐาน รวมทั้งคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาต เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดก็ให้ มกอช. พิจารณาออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตนั้นต่อไป

จากบทบัญญัติดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า กฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าเกษตรกำหนดให้ มกอช. ตรวจสอบคำขอรับใบอนุญาตและเอกสารหรือหลักฐาน รวมทั้งคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ของผู้ขอรับใบอนุญาต หากเห็นว่าเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดก็ให้ มกอช. พิจารณาออกใบอนุญาต เป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตนั้นต่อไป ซึ่งมาตรา ๒๑^๕

๒ ข้อ ๒ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้สำนักงานตรวจสอบคำขอรับใบอนุญาตและ เอกสารหรือหลักฐาน รวมทั้งคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตให้เป็นไปตามมาตรา ๒๑

ในกรณีที่คำขอรับใบอนุญาตหรือเอกสารหรือหลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนให้สำนักงาน แจ้งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแก้ไขเพิ่มเติมคำขอรับใบอนุญาต หรือจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานให้ถูกต้องหรือครบถ้วน ภายในระยะเวลาที่สำนักงานกำหนด

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตไม่แก้ไขเพิ่มเติมคำขอรับใบอนุญาต หรือไม่จัดส่งเอกสารหรือ หลักฐานให้ถูกต้องหรือครบถ้วนภายในระยะเวลาที่สำนักงานกำหนดตามวรรคสอง ให้ถือว่าผู้ขอรับใบอนุญาต ทั้งคำขอรับใบอนุญาต และให้สำนักงานจำหน่ายเรื่องออกจากสารบบ

มาตรา ๒๑ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าที่ขอรับใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต
- (๕) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตแต่เวลาได้ล่วงพ้นมาแล้ว

ไม่น้อยกว่าสองปี

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนิติบุคคล ผู้แทนนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลอื่นใด ซึ่งกระทำการแทนนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่งและต้องไม่เคยเป็นผู้แทน นิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลอื่นใดซึ่งกระทำการแทนนิติบุคคลที่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตาม (๕)

ข้อ ๓ ในกรณีที่ตรวจสอบแล้วเห็นว่าคำขอรับใบอนุญาตและเอกสารหรือหลักฐานถูกต้อง และครบถ้วนแล้ว และผู้ขอรับใบอนุญาตมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑ ให้สำนักงานพิจารณา ออกใบอนุญาตแก่ผู้ขอรับใบอนุญาตนั้นต่อไป

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตรฯ มิได้มีการกำหนดคุณสมบัติเรื่องการต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย สำหรับผู้ขอรับใบอนุญาตไว้แต่อย่างใด ดังนั้น จึงมิใช่กรณีที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจ มกอช. ใช้ดุลพินิจพิจารณาข้อเท็จจริงในการออกหรือไม่ออกใบอนุญาตดังกล่าวได้

สำหรับกรณีของนาย FENGLIN ZHU ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา สัญชาติจีน ที่ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าเกษตรตามมาตราฐานบังคับตามกฎหมายกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรสำหรับกระบวนการผลิตไม้สดด้วยก๊าซซิลเฟอร์ไดออกไซด์เป็นมาตรฐานบังคับ พ.ศ. ๒๕๕๘ หากการยื่นคำขอรับใบอนุญาตและเอกสารหรือหลักฐานของนาย FENGLIN ZHU ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตรตามมาตราฐานบังคับฯ กำหนดไว้ รวมทั้งเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตรฯ กำหนดไว้แล้ว มกอช. ย่อมต้องออกใบอนุญาตเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าเกษตรตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตรฯ ให้แก่นาย FENGLIN ZHU ทั้งนี้ เป็นไปตามแนวความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) เรื่อง การขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของบุคคลไร้สัญชาติ (เรื่องเสร็จที่ ๘๓๓/๒๕๕๔)^๖ ที่ได้ให้ความเห็นสรุปความได้ว่า การที่ผู้ขอรับใบอนุญาตซึ่งเป็นคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายและได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในราชอาณาจักร เมื่อได้สำเร็จการศึกษาตามที่กฎหมายบัญญัติและได้ยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนดไว้ในข้อบังคับแล้ว จึงเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่เข้าลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เมื่อพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ ไม่ได้กำหนดให้บุคคลที่จะขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูต้องมีสัญชาติไทย ดังนั้น การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตจึงเป็นการดำเนินการที่ไม่ขัดต่อกฎหมายแต่อย่างใด

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) มีความเห็นเพิ่มเติมว่า ในการพิจารณาออกใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าสินค้าเกษตร นอกจาก มกอช. จะต้องพิจารณาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าเกษตรแล้ว ควรต้องคำนึงด้วยว่ามีความสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวหรือไม่ เช่น เป็นผู้ที่สามารถประกอบธุรกิจดังกล่าวได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้

นางพวงมา

(นางพวงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์)

รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๖๓

^๖บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การขอขึ้นทะเบียนรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูของบุคคลไร้สัญชาติ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ นร ๐๙๐๑/๑๒๘๘ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี